

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Dnešek je velja s poštanjem v Maribor s poštanjem na dom za celo leto 6 K., poi leta 3 K. in za četrt leta 1:50 K. Ministrirna za Nameno 8 K. za drugo Nameno 6 K. Po poštni pošti, pisan na leto 100 K. — Naravnina se podliva na Upravljevilo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — Poštništvo: Posta in telegraf 12 vč. — Uredništvo: Koraka cesta štev. 3. — Nekopir se ne vršuje. — Upravljevilo: Kraljčina cesta 10. — Naročnino, inicirate in reklamacije.

Za iznosno in glasino od enegačkega poštovanja za enkrat 24 vč. ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vč. Za velenje opisne prisotnosti novac. V oddelku Mag. — stane novac 3 vč. Posta in zavetje vraka poštovanja 24 vč. Izjave in Podelitev 36 vč. — Iznosni se sprejemajo do tretja egzidat. — Neiznosne rezervacije se poslužijo preči.

Državni zbor.

Dunaj, 17. junija.

Pretekli teden se je vršila v državnem zboru prva razprava o proračunu. Poslanci so dobili po 3 letih zopet enkrat priložnost, da govorijo od srca, neovirano in svobodno. Zbornica se je razdelila v 2 tabora, ki sta se skrajno ostro napadala, v enem taboru so bili poslanci nemških narodnosti in socialdemokrati, na drugi nemške stranke. Nemški in socialdemokrati poslanci so napadali, Nemci so obijali in se branili. Zmaga je očvidno na strani nemških narodov; kajti v soboto je razprava minila, in vlača g rofa Klam-Martinica, ki se je popolnoma zapisala Nemcem, se je z ačela maja. Mogoče, da je že več ne bo, ko izide Vaš list.

Poslanci so razkrivali vse, karkoli se je ljudstvu v teh treh letih slabeg a prigodilo. Seveda Nemcem to ni bilo ljubo in zato zmerjajo vsi nemški listi od "Neue Freie Presse" do ubogega ptujskega "Stajerčka" čez nemške poslance. Toda ljudstvo samo ve, kdo ima prav, ali tisti, ki govorijo o ljudskih križih in težavah, ali tisti, ki imajo od vojske samo dobiček in ravno zato želijo, da bi vse molčalo. Vsak pravičen človek mora priznati, da se je v vojski velikokaj zgodoval, kar ni bilo prav.

V soboto, dne 16. junija, se je proračunska razprava končala. Pri prvi razpravi se ne glasuje, ampak se tvarina kratkim potom odstopi v posvetovanje izvoljenemu proračunskemu odsek. Ta se bo posvetoval v torek, sredo in četrtek, torej 19., 20. in 21. t. m., v petek pa se začne v zbornici druga razprava. Glasovalo se bo šele v pondeljek, dne 25. junija. Seveda ta časovni razpored velja le za slučaj, da vlada že prej ne pada, kar pa je tako verjetno, ker so ji tudi Poljaki dne 16. t. m. odločno odpovedali prijateljstvo. S samo nemškimi strankami pa se v Avstriji ne da več vladati.

V prvi proračunski razpravi je govorilo tudi več jugoslovanskih posancev.

Dr. Korošec govor.

Izmed jugoslovanskih posancev je govoril kot prvi zastopnik Savinjske doline dr. Korošec, načelnik Jugoslovanskega kluba. Najprej se je spominjal

naših junakov-vojakov na bojišču,

med polkami in koračnicami v gostilno, da potrdimo po dedni slovenski navadi prejeti zakrament v krogu veseli družbe med jedjo in pijačo.

Soba farne krème je bila praznično okinčana, miza belo pogrnjena, vsak povabljen par je našel že dostojno pripravljen prostorček.

Razočarana družba je gledala debelo, presenečeno in začudeno.

"Kdo bo plačal kinč po stenah in šibeče se obogeno mizo?"

Marsikateri me je pocuknil za rokav s srbečem radovednim vprašanjem:

"Mar li nas bodo gostili sam gospod fajmošter?"

Namuzano sem molčal in posajal goste paroma za mizo, jih lahkočno tolazeč, da bo že vse pošteno poravnano do zadnjega vinarja.

Jedli smo in pili, da se je moral vsak oddibavati, da je lahko znova zajel. Godba nam je pa glasila med ksilom ušesa, da so se potresovale šipe v oknih. Po obilem ksilu smo se že vsi pošteno obrisali. Gostje so tedaj zahtevali tudi v hribih običajni svatovski ples. Tedaj sem se pa jaz ozrl proseče proti nebu, vstal in pokljukal z nožem ob kozarec. Zatonilo je nekaj trenutkov, predno so se gostje toliko pomirili, da sem slobodno dvignil jezik in začel slovesno:

"Zbrana družba!"

Gostje so me pri tem nagovoru začudeno pogledali, odprli nehote usta in vdano-poslušno zazijali. Le duh naše Lojze, ki je sedela meni nasproti, je celo na svatbi blodil po cerkvenih kotih. Videc mene pokoncu stoječega in govorčega, je menda preslišala pravi pomen mojega nagovora: "Zbrana družba" in je odgovorila precej glasno na moje pozdravne besede:

"Na veke amen!"

Vsi svatje so ji s pokimom pritrdili in bili so uverjeni: Njihova Lojza zadene celo na ohcti ta pravo.

Komaj sem požrl smeh, se odkašljal in povzel besedo tako-le:

"Ko Vas gledam zbrane krog belo pogrnjene in bogato obložene mize, se mi zdi, da sem na ohcti v sami Kani na Galilejskem. Vi pač mislite, da sem ga preveč potegnil, raditega vežem otroke in moko v eno torbo, namreč: Remšnik in sv. dežel. Ne! Potrebite, da Vam prispoljeno pošteno in na drobno porazložim. Ohct je nekaj prastarega, lepega, bogudo-padljivega, sicer je ne bi bil poseti Zveličar sam s svojo materjo in apostoli."

Poslušalci se utihnili kot v cerkvi, zastorili ušesa z rokami in poslušali napeto kot bi jim pridigoval naprej.

"Današnja ohct je vsaj v treh ozirih podobna ter slična oni v Kani na Galilejskem. Tamkaj so bili krog mize zbrani sami odlični, da, najimenitnejši gostje, kar jih zmorača nebo in zemlja. V naši remšniški Kani gledam in motim najpremožnejše posestnike gori do našega gospoda bürgermajstra. Ta Vam je prva podobnost med našo in galilejsko Kanou. Druga je tej jednaka, to si posebno dobro zapomniti! Kanski ženin je bil uboga para. Kajti če bi bil bogatin, bi mu ne bilo zmanjšalo vina. Sedaj Vas pa vprašam: Kaj pa sta naša dva ženin in nevesta? Pokimali mi boste vsi, da sta poštena, zdravih udov, a bolna na imetju in žepu od rojstva notri do današnje ohcti."

Gostje so začeli po vrsti zapirati usta, tleskati z jezikmi in prisiljeno požirati sline. V glavah se jim je že pobilskavalno, kam moli pes taco. Vendar so še bili tiki in mirni, zato sem nadaljeval:

Dr. Laginja govor.

Zastopnik istrskih Slovencev in Hrvatov je govoril: Narod strada. Umira. Moški so v vojni. Ženske trpe. Veliko žensk in otrok so odvedli z doma. Naš ljud trpi neprimerno več kot drugi deli države. Prošnje in pritožbe stoljetij so neuslišane. Pritiske uradništva je vedno hujši. Razumete sedaj li naš krik po lastni državi v okviru habsburške monarhije? Zahvaljujmo lastno državo, da si bomo svoje dohodke in izdatke določali sami v soglasju s presvitim našim vladarjem, kjer nas ne bodo tlačili Nemci ali Madžari. (Živahno odobravanje in ploskanje.) In Bog, ki je pustil železo rasti, ni hotel nobenih sužnjev.

Dr. Ravnihar govor.

Zastopnik ljubljanskega mesta je izvajal: Z Markom se nočem nadalje baviti, ker je mož obrekoval. Da smo Jugoslovani polnovreden narod, to so dokazali naši vojaki na bojiščih, to smo s potoki krvi zabilježili v knjigi zgodovine. Mi ne zahtevamo za vse, kar smo storili za državo, nobenega plačila, nobenega odlikovanja, mi hočemo le to, kar imajo Nemci že v oblici: svobodo, neodvisnost, samostojnost v narodnem oziru, enakopravnost pred zakonom in v javnem življenju. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Dr. Trešič-Pavičič govor.

Dalmatinski poslanec dr. Trešič-Pavičič je govoril zelo kratko, vendar je vzbudil veliko pozornosti. Rekel je: Ker mi sedanji način, kako vlada postopa, ne nudi jamstva za to, če bi slike na tem mestu po svoji najboljši vesti razmere v jugoslovenskih deželah, da bi se mojih parlamentaričnih govorov v teži zadevi pozneje še enkrat ne inkriminovalo in bi se me spravilo na zatočno klop z zažiganjem smrte kazni in ker so vrhutega govorov v državnem zboru podvrženi strogi cenzuri, moram v tej velevažni politični razpravi opustiti svoj govor.

Biankini govor.

Drug dalmatinski poslanec Juraj Biankini je razpravljal o avstrijskem vprašanju ter rekel, da je hotela sedanja vlada obnoviti Avstrijo z nemškim državnim jezikom. Sedanja vlada ne pozna avstrijskih zahtev. Dalmacija nujno potrebuje večjega dovoza živil. Pomanjanje je veliko.

Dr. Krek govor.

Zastopnik kamniškega okraja dr. Krek je izvajal v svojem govoru: Ako ne nastopamo proti delovanju uradništva (birokratizem), bo propadla država, bo izginila dinastija, ne bomo prišli v Evropi do nobenega miru. Uradništvo mora pod nadzorstvom državnega zbora služiti ljudstvu. (Živahno pritrjevanje.) Govor ministrskega predsednika je bil tako prazen, kakor še ni bil govor nobenega ministrskega

„Dve sličnosti teh gostij v sv. deželi in pri nas sem Vam že zaupal, sedaj Vam bom pa zabil v uho in žep še tretjo, najimenitnejšo in najvažnejšo. Ko je videl Zveličar v Kani, da je ženin od pet do glave pošten mož, a siromak brez kapljice vina, mu je pomagal. Nikakor ni pripustil, da bi bil letal s praznimi vrči pri sosedih na posodo, sicer bi se bil zakopal v nepotrebne dolgove, ampak mu je napravil iz vode vino. Sam neskončno bogat, je podaril od svojega neizčrpljivega imetja nekaj tudi revnemu ženinu, ki je pokazal pri vsej revščini dobro sreč in ga povabil celo na svojo gostijo. Vas, zbrani gostje, nikakor ne smem primerjati Gospoda, ki je neskončno bogati in dobrotniji Bog. A po njegovem podobi ustvarjeni, božja podoba ste tudi Vi. Vsi pa še imovimo premožni od prvega do zadnjega. Tudi naša ženin in nevesta sta hvalevredni božji podobi. Finče in Ajta imata in hranita v svojih prsih, kot ženin in nevesta v Kani, dobro, prijateljem na stežaj odprto srce. To svojo srčno dobroto sta dokazala javno s tem, da sta nas povabila tako mnogoštevilno na najlepšo veselico, na ohoceni dan. Ali bi ne bilo greh pred Bogom samim? Ali bi nas ne bi bilo lahko sram, da bi se ta dva po volji in srcu tako dobrotniva človeka radi veselja, ki sta ga priredila nam na ljubo, našim želodcem v utehu, zakopala v dolgove, iz katerih bi se ne potegnila ves svoj živi dan. Zatorej Vas pa pozivam, zbrana družba, posnemajmo kot dobro vneti kristjani Gospoda na galilejski ohoci vsaj deloma. Ne moremo spremeniti po njegovem zgledu vodje v vino, lahko pa seže vsak izmed Vas v žep. Pojavimo stroške te lepe, te nikdar zabne gostje! Izaz sem sem uboga kaplanska para, ki ne trga niti svojih hlač, pa plačam godbo in dam še ženinu 10 K na roko. Od Vas pač pričakujem, da boste segli še bolj globoko in podarili od para vsaj po 20 K. Govorja bo pošteno plačana, naše veselje še večje, ker

predsednika dosedaj. Kot cilj svoje vlade je proglašil: 1. Nemški državni jezik in druge nemške zahteve; 2. plačujte davke; 3. sklenite nagodbo z Ogrsko, ne da bi vedeli, kakšna je ta nagodba, koliko bomo morali za Ogre plačevati. S temi točkami hoče v sedanji časih, ko je vse polno drugih skrb, vladati in državo voditi. Veliko svojo nezmožnost je Klam dokazal s tem, da v svojem govoru ni omenil glavne rane, ki nas sedaj vse boli. Ta rana je nezakonitost, s katero se postopa med vojsko. Ako bi povedal, da so se zgodile napake, a da je sedaj naša naloga, popraviti te napake in zakone spraviti sedaj in za bočnost zopet v veljavo, bi cela državna zbornica vzdihnila, kakor da ji kamen pada s sreca. Te rane Klam niti ne vidi. Sklepam: Največja nesreča za Avstrijo, odkar imamo ustavo, je bil mož kot Stürgkh. Sedaj preti druga nesreča za našo domovino. Ta nesreča se imenuje Klam-Martinic. Gospoda moja! Ali ima državni zbor dovolj moči, da obrani domovino pred to nesrečo? (Živahno pritrjevanje in burno ploskanje.)

Naši poslanci v odsekih.

V proračunski odsek so bili izvoljeni: dr. Korošec, Laginja in dr. Pogačnik; v finančni odsek: dr. Benkovič, Čingrija, Demšar in dr. Ravnihar; v pravni odsek: Baljak in Rybar; v vojnogospodarski odsek: Dulibič, Jarc, Krek in Ravnihar.

Kmetske zadeve.

V sedanjem zasedanju so kmetski poslanci vseh strank že opetovano opozarjali vlado na razne krivice, ki se godijo kmetom z raznimi nepremišljenimi odredbami v sedanjem vojnem času. Naši slovenski poslanci so v tem oziru že vložili več predlogov in interpelacij in bodo v bodočih sejah še v posebnih govorih opozorili vlado, kako oblasti postopajo s kmeti pri raznovrstnem rekviriranju, vojnih dajatvah itd. Krščansko-socialni poslanec Stöckler je očital vladi, da je napravila velik pogrešek, ko je kar na slepo rekvirirala razna živila, a se pri spravljanju rekviriranega blaga ni ozirala na strokovnjake, v sled česar je mnogo živil šlo v izgubo. Vlada kliče v razne odbore večinoma bogate lifierante, trgovce in mestne zastopnike, toda le malokedaj kmetske strokovnjake. Zato vsa zadeva glede preskrbe z živili ni na najboljši poti. Minister Höfer je hotel dati sladkor za vkuhanje sadja samo bogatim tovarnarjem, malim posestnikom pa ne. Uradniki, posebno davčni, so menila, da je kmet napravil v sedanjem vojni tako velike dobičke kot milijonarji. A to so samo sumnjenja in namigavanja meščanov. In kljub temu so kmetje razmeroma več vojnega posojila podpisali kot vojni literantje. Vse druge stanove se pridno oprošča od vojne službe, le kmeta, ki redi vse stanove, pa ne. Približno v enakem smislu je govoril v seji dne 13. junija kmetski poslanec Dam, ki se je posebno pritoževal o bobnečem ognju raznih odredb, naredb, razglasov, oklicev in enakih uradnih papirjev, ki prav mnogokrat napravijo samo nepotreben razburjenje in

nas bo tolažilno božala vest, da se nismo gostili na tuje, siromašne stroške, ampak na lastne!“

Tako sem nehal, se vsesel in zvedavo motril poslušalce. Že prvi očesni ošvig po zbrani družbi je me poučil, da je napravil moj govor globok vtis, da mi je zasiguran popoln vespeh. In res!

Med svati se je začelo gibanje in porivanje — odpirali so denarnice in Fičetu na roko so romali od vsakega para po desetak in še več. Ko je plačal vsak in je bil ženin žep poln debelega denarja kot nikoli, odkar ga je rodila mati, je izbruhnil med povabljenimi smeh in krohot. Nobeden se ni hudoval, ker sem jih tako na gladko potegnil, ampak vsak je mi stiskal roko, češ: Tako modre nas še ni oblinil in omuznil nikdo kot kapelan in Plajt.

Nato so še židane volje plesali, jedli, pili in kvantvale do belega dne. Ob svitu zore so se porazleli med nabijanjem in civilom godbo po hribih in po grabah vsak na svojo lastno stran.

Ko si je Plajt opomogel od dosmrtni nezabne ohoci, mi je še zadovoljno javil, da je plačal celo gostijo in ostalo mu je še 60 goldinarjev za eno teličko k priženjeni Ajtini kravi. Menil je še, da ima sedaj svojo streho, skupno mizo, jedno jezično družico po grabah življenga; a mir pred obrekljivimi jezikmi, pred fajmoštom, misijonarji in pred samim Škofom.

Te vrstice sem zabeležil Plajtu v spomin, ker ga že nekaj mesecev krije topla italijanska zemlja. Lastne strehe, skupne mize in z jezikom grizeče tovarišice se ni veselil dolgo. Svetovna vojna ga je presadila iz tega kraljestva jezika v vrt miru k Ajtinem možu Tonču.

Kaj pa drugič včova Ajta? Gotovo še ima danes tople pote in plamteče srce, mogoče, da se še v tretjič vklene v zakonski jarom.

zmešnjavo. Krščansko-socialni poslanec Höher pa se je pritoževal, da se pri rekviriranju meri z dvojno mero. Avstrijski kmetje morajo vedno mnogo več dati in za slabše cene kot ogrski. Čeh dr. Viškovsky je tudi krepko branil kmetski stan in je z dokazi navajal, kako so oblasti pri rekviriranju postopale z našimi kmeti. Mesto da bi kmet dobil priznanje za svoje veliko delo v sedanji vojski, se ga šikanira in preganja kakor kakega zločinka. S takim postopanjem se pa kmetskega stanu ne bo pospeševalo.

Osmi podpredsednik.

V seji dne 15. junija je bil za osmega podpredsednika, katerega določa nov državnozborski poslanik, izvoljen češki socialdemokrat Tusar z 209 glasovi.

Predlogi in interpelacije jugoslovenskih poslancev.

Poleg že imenovanih so naši poslanci vložili še sledeče predloge in interpelacije:

Roškar zavoljo oproščenja in dopustov za samostojne posestnike in rokodelce;

Jarc in Roškar zavoljo vznemirjajočih časnikarskih poročil o primernih cenah za vino;

dr. Jančovič zavoljo potrebnih zdravstvenih odredb zoper kužne bolezni in tuberkulozo;

dr. Krek je interpeliral zavoljo pošte v Podlubju na Koroškem, ki ni hotela sprejeti slovenskih pošiljatev;

Vojni spomini

(Januš Golec.)

IX.**Boji v Karpatih.**

21 dni smo pretrpeli na istem mestu v gošči za Volčje dolne.

Sovražna artillerija in ledeno mrzli puhi kolere, ki nas je tukaj prvič poljubljal na smrt noč in dan, sta razredila naše vrste, ki so se dvignile izmognane zmučene iz strelskih grab, krenili smo že v tretje na višje povelje iz za nas nerazvidnih vzrokov nazaj. Naš polk je obrnil kot začnji sovražniku hrbet. Zavili smo brez nepotrebnih ovinkov v varno, edino rešilno ter pozneje tako zmagovalo naročje Karpatov.

Rusi nas niso podili, le kozaki so se nam tuinam približali; a bliskoma so izginili iz vidika po prvih strelah od naše strani.

Ta tretji umik ni bil niti za tretjino podoben prvemu ali drugemu. Hodili smo v lepem vremenu, ne prehitro tirano, brez medsebojnega porivanja in čakanja na cestah. V sredino Karpatov smo se po globili preko znanega, tolkanj v tej vojni opisovanega Dukla-prelaza.

Ta velevažna soteska med Galicijo in Ogrsko nosi ime po mestecu Dukla, ki leži pri vhodu te globeli na gališki strani. Je prav majhno, neznačljivo mesto gališkega kraja. Ravnona kraje ob prelazu Dukla me priklera nek spomin, ki ga hočem zaupati javnosti.

Ko smo se umaknili iz Volčje dolne, sem jezdil grdo suholjavega kljuseta, ki je vsled slabe reje in revmatizma le za silo pokimovalo naprej. Radi konjske bolezni in slabosti sem tekal več peš kot z živalsko pomočjo.

dr. Korošec v zadevi dozdevnih ugodnosti, ki jih je Avstria priznala Ogrski v nagodbi;

dr. Korošec zaradi postopanja vojaških in civilnih oblasti proti slovenskemu narodu za časa vojske;

dr. Benkovič zavoljo podpore po uimi za brežiški okraj;

dr. Ravnihar v zadevi kršenja narodne enakopravnosti pri razpisu službenega mesta pri osrednjem uradu za krmila za Stajersko.

Naše žrtve za domovino.

Iz Rečice ob Savinji se nam poroča: Pretresljiva in žalostna vest je zadela vrlo in krščansko družino Vlamovo. Dne 15. maja je sin Tona, zadet od laške granate, moral darovati svoje mладо življenje na oltar domovine. Bil je pobožen, ponisen in vzgleden mladenič. Vsi so ga spoštovali radi njegovega lepega vedenja. Njegov grob je tam ob deroči, krvaveči Soči, njegova duša pa se raduje pri Njem, ki jo "vstajenje in življenje", i naj to njegov plačnik, žalujočim domaćim pa totažnik.

Z bojišča nam pišejo: Dne 1. junija je zadela sovražna granata priljubljenega tovariša 22letnega desetnika Antona Čepin. Doma je bil iz Pištanja. Žal nam je vsem ostalim za vrlega mladega fanteta, katerega krije zemlja. Ostalim domaćim naše sožalje! Četovodja Jožef Prešček, doma od Sv. Stefan; desetnik: Vuga Edvard iz Kalobja, Maček Janez iz Kozjega in Centrih Filip iz Prevorja.

K Mariji Snežni je prišla žalostna vest, da je padel sin brat Ivan Mihelič dne 7. junija 1. in sicer na Monte Kaber pri Asiagu. Bil je težko ranjen v nogu in v roko tako, da mu je radi prevelikih ran iztekel kri in je mirno v Gospodu zaspal. V najlepšem cvetu svoje mladosti je moral darovati svoje življenje za domovino.

Iz Poljčan se nam piše: Dne 11. t. m., ob 3. uri popoldne, je na laškem bojišču (Monte Zebio) laška granata uničila nadpolnega Lud. Sterk, absoluiranega učiteljiščnika, blagega sina tukajšnje vrle rodbine Jožefa in Ane Sterk, posestnika in poštne mojstra v pokoju. Kdor je rajnega poznal, je ga moral vzljubiti; saj je bil vrl, krščanski in slovenski mladenič. Bodu mu laška zemljica lahka! List za listom pada. Kdaj bo že enkrat konec?

Črnovojnik Alojzij Vasle nam piše: Padel je na italijanskem bojišču desetnik Josip Valenčič, doma iz Dobrave pri Ptuju. Zadet je bil v glavo od sovražne strojne puške. Staršem naše najglobokejše sožalje!

Franc Koban, doma iz Gornje Polskave, nam piše iz soške fronte: Dne 8. junija smo izgubili dobrega in zvestega tovariša Alojzija Cagran, doma iz Slapincev pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Bil je zadet od sovražne granate tako, da je v istem trenutku izdihnil svojo blago dušo. Bil je fant vesellega značaja, pameten in pošten. Vsi smo ga radi imeli Bog tolaži njegove starše!

Vsem padlim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Razne politične vesti.

Ker Poljaki vstrajajo pri svojem sklepu, da ne marajo podpirati sedanje vlade in ker vlada v proračunskem odseku nima večine, je Klamovo ministrstvo dne 18. junija sklenilo, da odstopi. Cesar si je še pridržal odločitev. Na Dunaju se sedaj vrše neprestano pogajanja med vlado in raznimi otrankami, posebno s Poljaki, ki pa baje odločno vstrajajo pri svojem prvotnem sklepu. V tem so vse politične stranke edine, da državni zbor mora ostati ter se ne sme poslati domov, četudi vlada v njem nima večine. Naj se pa vpostavi druga vlada. Kako se bo stvar končno razvila, še ni znano. Listi ugibajo o tem, ali pride novo, nekako prehodno ministrstvo ali pa bo Klam preuredil in pomnožil svoje ministrstvo. Toliko je pa tudi gotovo, da imamo Slovani večino v državi in da se brez nas in preko nas ne more več vlagati. Jugoslovanski klub, Čehi in Rusini so se pogovorili, da bodo postopali skupno ter ne bodo podpirali nobenega podvzetja Klamove vlade; pač pa je treba, da parlament ohrani svojo zmožnost za delo.

Starčevičeva stranka prava na Hrvatskem namerava skupno z dalmatinškimi in istrškimi pričetki izdajati v Zagrebu nov hrvatski dnevnik, ki bo širil misel jugoslovanske države v smislu izjave Jugoslovanskega kluba v državnem zboru in izjave Starčevičeve stranke prava v hrvatskem saboru. Hrvati se torej resno zavzemajo za združenje Jugoslovanov od Mure do Adrije v posebno državno tvorbo pod habsburškim vladarskim žezlom.

O g r i ţe imajo novo ministrstvo. Ministrski predsednik grof Esterhazy je ministrstvo tako-le sestavil: Notranje ministrstvo: Bela Ugron, finančno ministrstvo: dr. Gustav Gratz, trgovsko ministrstvo: grof Bela Serenyi, naučno ministrstvo: grof Albert Apponyi, pravosodno ministrstvo: dr. Viljem Vassay, poljedelsko ministrstvo: Bela Mezőssy, minister a latere: grof Teodor Batthyany, domobransko ministrstvo: podmaršal pl. Szurmay, minister za Hrvatsko: grof Aladar Zichy. Novi ministri so izvzeti iz

vseh ogrskih strank. Glavna naloga novega ministrstva bo, da dobi Ogrska nov volilni red, po katerem bo prišlo ljudstvo do večjih pravic. Grof Tisa se bo baje podal na fronto. Cesar ga je imenoval za polkovnika.

Kaj je z mirom?

O mirovnem gibanju se zadnji čas sliši zelo malo. Skoro nikjer ni opažati kakega resnega podvetja za mir, dasiravno se je že ves svet z Nemci in Angleži vred naveličal nesmiselnega prelivanja krvi.

Včerajšnji listi prinašajo poročilo, da je švicarski socialdemokrat in narodni svetnik Grimm, ki se sedaj mudi v Petrogradu, dobil od švicarskega zveznega svetnika Hofmana iz Svice brzojavno naročilo, naj izroči ruski vladni mirovno ponudbo Nemčiji. V tej ponudbi se poroča, da Nemčija ne bo pričela ofenzive proti Rusiji, dasiravno je za njo pripravljen, dokler bo še dana možnost, da se z Rusijo lahko doseže sporazum. Nemčija želi skleniti z Rusijo mir, ki bi bil časten za obe državi. — Nemčija se baje hoče zavezati, da bo živelna odsej z Rusijo v ožji trgovski in gospodarski zvezi in jo bo denarno podpirala pri popravi vojnih poškodb; ne bo se vmešaval v notranje ruske zadeve ter je pripravljena, se prijateljsko pogoditi glede Poljske, Litavske in Kurlandije; vrnilti hoče Rusiji zasedena ruska ozemlja, ako bo Rusija vrnila Avstriji zasedene dele Galicije in Bukovine. Hofman zatrjuje v svoji brzojavki, da je prepričan, da bi Nemčija in njeni zavezniki takoj pričela z mirovnim pogajanjem, če to želijo zavezniki Rusije. Hofman opozarja na razne nemške uradne in poluradne izjave, iz katerih sledi, da Nemčija ne želi razširjenja ozemlja v to svrho, da se poveča ter da pomnoži svojo politično in gospodarsko moč.

Ta brzojavka je bila od nepoklicane osebe zaveta in objavljena v štokholmskem socialdemokratičnem glasilu. Posledica je bila, da je Hofman odstopil kot švicarski zvezni svetnik.

Kar se tiče mirovne pripravnosti v Rusiji, je ljudsko razpoloženje gotovo za mir. A sedanja vlada in duma sta še vedno prevē pod vplivom Angležev. Duma je n. pr. v tajni seji dne 17. junija sklenila, da bi bil poseben mir in nedelavnost na fronti za Rusijo naravnost izdajstvo napram zaveznikom. Duma zahteva takojšnjo ofenzivo ruske armade. Razmere so v Rusiji trenutno tako zaimotane, da je iz raznih poročil težko razbrati, kakšen je položaj.

Mednarodna mirovna konferenca socialnih demokratov v Štokholmu tudi ne bo prinesla miru. — Med odpostlanci raznih dežel vlada tako needinost, kakor med Babilonci, ko so zdiali svoj stolp. Francoski socialisti zahtevajo Alzacio in Lotarsko za Francijo, nemški pa za Nemčijo. In tako je tudi glede na druge sporne točke. Needinost, ki vlada med odpostlanci, se vidi tudi iz neprestanega prihajanja in odhajanja. Eni prihajajo v Štokholm, in drugi odhajajo.

Severoameriški predsednik Wilson je imel dne 14. junija na nekem zborovanju govor, v katerem je govoril zelo odločno proti Nemčiji in posebno slovensko povdarjal, da bo Amerika tako dolgo in z vsemi svojimi silami podpirala četverosporazum, dokler Nemčija, ki je glavni krivec sedanje vojske, ne bo popolnoma tepena in premagana. Vojske ni krivo nemško ljudstvo, tudi ne Avstrija, ampak nemški mogotci, ki bi radi gospodovali celemu svetu. Miru ne bo poprej, dokler nemški militarizem in nemška gospodstvažljnost ne bo poražena.

Tako stoje razmere na svetu. Zvezda miru ne miglja še niti iz daleka ne. Vojskujče se države se pripravljajo za novo zimsko vojno. Tako poročilo že prihaja iz Italije. Sledila bodo še druga poročila. In poročilo o miru?

Grčija v sovražnih verigah.

Odstopivši grški kralj Konstantin je odpotoval te dni skozi Italijo v Svice. Novi kralj Aleksander je le vjetnik, oziroma suženj, četverosporazuma. — Grški prekucuh Venizelos je te dni dospel v Atene, da zopet začne s svojim "delom" za se in za četverosporazum. Grško vojaštvo mislijo porazdeliti v Sarailovo armado, katera je že zasedla celo Tesalijo, t. j. severozhodno grško pokrajino. Italijani pa so zasedli Janino in celo vrsto drugih važnejših mest ob Otrantski morski ožini. Lahi nameravajo od tam prodirati dalje v osrčje Grčije in v Albanijo in iti še z večimi četami Sarailou pred Solunom na pomoč. — Sloboda Grške je izgubljena.

Italijansko bojišče.

Na južnotirolskem bojišču je od 14. do 18. junija nastal odmor. Lahi so po prvih napadih v ozemlju "Sedem občin" spreviđeli, da ne morejo naprej. In kakor vedno, kadar jim napadi niso uspeli, so se tudi tokrat izgovarjali s slabim vremenom, katero je baje krivo njih nevspehov. Medtem pa je Ka-

dorna posiljal ojačanja, zlasti mnogo artillerije v prostor za Asiagom. Tako ojačena je italijanska šesta armada dne 18. junija v prostoru med reko Brento in Asiagom po temeljiti artillerijski predpripripravi pričela napadati naše postojanke. Naši so popolnoma pripravljeni na odpor.

Na Koroškem in sicer pri gorovju Plöcken in pri Predelu so Italijani več dni močno napadali in tako preizkušali, ali so naše tamošnje postojanke dovolj močne ali ne. Toda naši branitelji Koroške so jih povsod krepko zavrnili.

Na primorski fronti so se vršili znatni s-popadi samo na severnem delu te fronte, t. j. na goru Rombon, kjer so dne 17. t. m. oddelki bosanskohercegovskega pešpolka št 4 vrgli sovražnika iz nekega njegovega opiralisača in vjeli 30 mož.

Na Italijanskem ni več vse prav v redu. Ljudstvo postaja vedno bolj nezadovoljno, ker še Kadorna ni predrl avstrijskih črt, pomanjkanje živil je pa vedno hujše. Pod pritiskom teh razmer je odstopilo nekaj ministrov, med njimi vojni in mornariški minister.

Slovenski junaki so branili Sv. goro.

K našemu poročilu v zadnjem "Slov. Gospod.", v katerem smo poročali, da so bili Bosanci, 87. in 47. pešpolk junaki Sv. gore, se nam iz bojišča še poroča:

Za Sv. goro se niso borili samo imenovani polki, ampak tudi naš domači 26. črnovojniški pešpolk. Tretji bataljon tega (spodnještajerskega) polka se je posebno krabro boril. Celih 12 dni je vstrajal v najhujšem ognju in je s protinapadom vrgel Lahne nazaj z gore. Slava našim hrabrim slovenskim junakom!

Po soški bitki.

(Izvirno poročilo.)

Pri tej hudi deseti bitki je ob Soči vse nekako omamljeno; vse je tisto in mirno, le top za topom se še oglaša od sovražne strani. Bistra Soča še Šumljija v svoji strugi. Zadnji mesec je bila reka videti prav žalostna. Preprežena je bila s kupi sovražnih mrljev. Ob strani Soče se razgrinja goli hrib, ki izgleda, kakor da bi ga nikdar ne bila prestopila človeška noga. Vrh te gore je stala krasna romarska cerkev, ki je bila znana po širokem svetu (Sv. gora). Na tisoče in tisoče ljudstva je hodilo na to goro. Slovesnosti, ki so se včasih tu obhajale, so popolnoma prenehale. Vse je spremenjeno v razvaline.

Franc Sotošek iz Križ pri Podsradi.

Vjeti, a kmalu zopet rešeni.

(Poročilo slovenskega vojaka od Sv. gore.)

S tovarišem sva bila ravno v začetku najhujšega meteža na Sv. gori, kamor je bil italijanski pritisk največji. Bilo je na večer dne 14. maja. Topništvo je nekoliko ponehalo. Pričeli so se ljuti pehotni naskoki. Proti nam so jurišale vedno nove močne italijanske čete. Kar naenkrat pride sel s poročilom: Lah je predrl na nekaterih krajih našo črto! Prednje straže na vrhu Sv. gore so že v njegovih rokah. Nam se od začetka to poročilo ni zdelo kaj verjetno. Kar naenkrat pa slišimo zunaj pred duplino sovražne glasove: "Avanti, dentro de Caverna!" (Naprej v kaverno!) Sklenili smo, braniti se do zadnjega, in smo se tudi krepko postavili v bran. Topniški stotnik je sprevidel, da je naša bramba brez pomena, radi lega smo se udali v našo usodo. Postali smo laški vjetniki. Lahko si mislite, dragi čitatelji, kaj občuti človek v takem položaju. Solze so nam silile v oči, ko sva se zmisliła na proteklost, posebno na tri leta trpljenja in zdaj . . . Ko sva se zmisliła na starše, brate in sestre in na prijatelje in zdaj vjetnika, in Bog ve koliko časa ostaneva. Posebno hudo je nam prizadalo nečloveško ravnanje sovražnika, ker je poprarsko z nastavljenim bodalom na prsa zahteval denar in druge vrednosti; tudi hrabrostnim kolajnam ni prizanesel izdajalski okrutnež. Lahi so se začeli posvetovati, proti kateri strani bi nas odpeljali. Naravnost iz Sv. gore proti Soči jim ni ugajalo, ker jim je naše topništvo močno zaprlo vhod in odhod iz Sv. gore. Sklenili so, da nas peljejo po grebenu proti dolini, ki leži na levo od Sv. gore. Smeda misli, da je že gotovo tudi zasedena od Lahov. Ali varali so se, kajti obdajal jo je železni zid in za zidom "zeleni hudiči", spodnještajerski slovenski fantje in možje. Pomikali smo se počasi navzdol z našimi neprjetnimi spremlijevale. Nismo pa še do dobri prišli v dolino, kar naenkrat začujemo: "Poglej jih polentarje, naše ženejo!" Ozremo se naokoli in vidimo v naše največje veselje, da je naša rešitev blizu. Tudi Lahi so spoznali naenkrat, da so prišli v zanko. Pokorno so oddali svoje orožje, a seveda tudi naše oropane stvari. Postali so naši vjetniki in mi zopet prosti soški bojevni.

Na drugih bojiščih.

Kakor kažejo zaamenja, se na ruski fronti nekaj pripravlja. General Brusilov zbira in organizira za fronto napadalne zbere, s katerimi bo ob ugodni priliki skušal na tem ali drugem kraju predpreti našo

in nemško fronto. Angleži, Francozi in Amerikanci so poslali, kakor zatrjujejo švicarska poročila, v Rusijo obilo vojnega gradiva. V Rusijo je tudi došlo že večje število angleških in francoskih častnikov. Priprave za napad se baje vršijo na celi 2000 km dolgi fronti od Severnega do Črnega morja.

Na rumunskem bojišču neznačne praske v molдавskem gorovju.

Na macedonskem bojišču so Bolgari z nenadnim sunkom med reko Vardar in Bitoljem prisili Sarailovo armado, da se je morala umakniti iz levega brega reke Vardar. Bolgari so zasedli na tem ozemlju 11 vasi. Ob spodnjem toku reke Strume v dolini med jezeroma Butkovo in Tahino so pa Angleži in Francozi morali prepustiti Bolgarom, 4 vasi. Sarailova armada je zasedla skorodane celo rodovitno Tesalijo, ki je žitnica Grčije.

Na francoskem bojišču na fronti v Flandriji in zlasti pri Arrasu hudi artilerijski boji. V Šampanji so po hudem artilerijskem boju Francozi zasedli dele nemških postojank. Pariška poročila pravijo, da se bo na francoskem bojišču takoj pričela poltna ofenziva, kakor hitro bo Amerika poslala na bojišče zadostno število čet. Amerika je naznanila Norveški, da bo izvoz žita in živil iz Amerike na Norveško tako dolgo prepovedan, dokler ne bo Norveška napovedala Nemčiji vojsko. Nemški podmorski čolni so potopili v mesecu maju 869.000 ton sponzne ladjevje.

Seno in slama leta 1917.

Vlada je dne 14. junija nastavila za seno in slamo letošnje letine najvišje cene in je izdala glede prometa s sonom in slamo natančnejše odredbe. Na pritisk kmetskih zastopnikov se je posrečilo doseči, da so cene za seno in slamo dokaj višje od dosedanjih najvišjih cen. Poleg tega so tudi za dovoz sena in slame izdani nekoliko ugodnejši pogoji.

Cene:

- 1. Za seno vseh vrst in sicer:
travniki ceno, otavo, deteljo vseh vrst (tudi za luherno), prosenico in mešano seno K 17.—
- 2. za slamo:
a) za rženo (s cepeci zmlačeno, otepe) slamo K 10.—
b) za vse vrste druge žitne slame, včevši slamo od grašice in graha (izvzeta je kozruznica), K 8.—
c) za slamo od fižola, boba, leče, maka, repice, ogršice, riža in koruze K 6.—

Cene veljajo za 100 kg sultega, nepokvarjenega blaga in sicer na hlevu ali škednju prodajalca.

Ako seno ali slama nini zdrava, se sme od teh en primerno svoto odtegniti. V tem slučaju se morata prodajalec in prevzemnik sama med seboj podbotati. Se le tedaj, ako med njima ne pride do sporazuma, mora odločiti sodnija in sicer v nespornem postopanju po svojih izvedenih (§ 2). Protiv razsodbi okrajne sodnije je dovoljen rekurz tekom 8 dni na okrožno sodišče. Protiv razsodbi tega sodišča pa ni odpuščen več noben rekurz. Stroške sodnega postopanja odmeri sodišče.

Odškodnina za tehtanje in dovoz.

Za prešanje sena in slame se plača 1 K 60 v za 100 kg. Izdatke za žico ali drugo vezavo si še sme vsakdo posebej računati. Za škope se sme računati 2 K več kot za drugo slamo, t. j. 12 K za 100 kg.

Za dovoz sena in slame od škednja do prevzemnega prostora (kraj, kjer se seno ali slama preša ali do kolodvora, kjer se naklada) sme prodajalec ali kak drug voznik računati pri oddaljenosti 5 km 1 K, pri oddaljenosti 10 km 1 K 70 v in pri oddaljenosti več kot 10 km 2 K od meterskega stota. Toliko si sme prodajalec računati tudi tedaj, če proda seno ali slamo kakemu zasebnemu odjemalcu.

Nakupovanje in prodaja.

Nakupovanje in prodajo sena vodi deželni urad za promet s krmili, ki bo nastavil v posameznih krajih svoje krajevne nakupovalce. Osebe, ki so se že pred vojsko leta 1914 pečale s trgovino s senom in slamo, naj se javijo pri tem uradu (Gradec, Burgasse št. 1).

Ker je vlada seno in slamo zasegla, je prosta prodaja tega blaga prepovedana. Prestopke bo kaznovalo okrajno glavarstvo z globami do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Kdor torej ima za svojo živino premalo sena ali slame, se naj obrne na svoj domač občinski urad in mora navesti, koliko se na ali slame bi rabil za svojo živino. Navede naj tudi posestnika, pri katerem bi dobil potrebno seno in slamo. Dosedaj so se take prošnje vlagale pri okrajnih glavarstvih.

Dodatno k tem podatkom se nam še poroča: Izšla je tudi nova naredba, ki zasega seno in slamo letine 1917 na podlagi zakona za vojne dajatve. Dajatve se bodo določile po množini pridelanega sena in slame za vsako posamezno deželo posebej. Deželna vlada bo določila, koliko sena in slame sme vsak pridelovalec porabiti za svojo živino. Deželno mesto za krmila ima seno pobirati in ga oddajati kamor bo potrebno. Uredba bo približno taka kot pri pobiranju žita ali pri dobavi klavne živine. Da se pobiranje ne izvrši na škodo živinoreje, ima k temu pritegniti

predvsem tudi kmetijske zadruge in društva. Vsakemu pridelovalcu se bo posebej predpisalo, koliko ima oddati. To predpisovanje pa se ne sme ravnavati le po višini pridelka, ampak se bo ozirati na število živine, pač pa bo tudi vpoštevati druga krmila, ki jih imajo posamezniki na razpolago. Za pravilno in pravočasno oddajo bodo skrbela županstva. Vsi, ki letos za se pridelajo dovolj sena in slame, naj priglasio primanjkljaj pri svojem županstvu najpozneje do 1. avgusta t. l.

Zivinske krme bo letos zelo malo. Vsled tega moramo s senom in slamo skrajno previdno in varčno ravnavati. Ako ne bo kmalu dežja, bo otava čisto izstala. Tudi slame bo izredno malo. Svetujemo, da se letos uporabi za živinsko krmno vsaka bilka. Kjer le morejo, naj pokosijo in uporabijo travo v gozdih in obcestnih robovih. Če ne bo druga, bo nazadnje tudi kislo seno moral govejti živini nadomestiti sladko seno, katerega bo letos zelo malo. Vinogradno venje, mlada koruza, ki se izredči, mlado srebotje in razne druge gozdne rastline bodo letos posebno za koze in konje v zimskem času dobrodošel krmski nadomestek. Bičje, rogozje in druge rastline ob ribnikih, plevel iz vinogradov in njiv, vse se naj uporabi za krmno živini. Tudi sadno listje je za silo dobro.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Č. g. Maks Ašič, provizor pri Spodnji Sv. Kungoti, je prestavljen za prvega kaplana k Sv. Petru pri Radgoni. — Č. g. Franc Toplak, kaplan v Središču, je prestavljen v St. Ilj pod Turjakom.

Letošnji novomašniki. Kot dopolnilo svoječasnega poročila se nam poroča, da daruje č. g. Ivan Kljun prvo sv. mašo dne 8. julija v Ribnici na Dolenskem in pridiguje mil. g. dr. Ivan Svetina, častni kanonik v Ljubljani; č. g. Ivan Verbanjšek pa dne 29. julija pri Sv. Križu na Murskem polju, in pridiguje vlč. g. dr. Matija Slavič, profesor bogoslovja v Mariboru.

Vpisovanje na ženskem učiteljišču šolskih sester v Mariboru. Na cesarja Franca Jožefa I. jubilejnom učiteljišču šolskih sester v Mariboru je vpisovanje za I. letnik šolskega leta 1917-18 v soboto, 30. junija, od 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpit se začne istega dne ob dveh popoldne.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpit za 1. razred bodočega šolskega leta se bodo vršili dne 2. julija od pol 10. ure daže v sedanjem šolskem poslopu, Elizabetina cesta, št. 16. Učenci morajo priti točno ob navedeni uri. — Vpisovanje se vrši osebno dne 1. julija ob 10. uri v ravnateljevi pisarni ali pa se naj pošljejo po pošti ravnateljstvu potrebne vpisne listine, t. j. krstni list in zadnje šolsko spričevalo; zgodi pa se to naj pravočasno, tako da bo imel ravnatelj vse listine vsaj 1. julija v rokah. Učenci, ki so bili po pošti vpisani, se oglašajo osebno še le k skušnji sami. — Vješenje se bodo izpiti vršili dne 15. sept.

Kateri zvonovi se bodo pustili? C. kr. deželni konzervatorijski urad v Gradeu je dne 18. junija obvestil č. g. dr. Stegenšeka v Mariboru na njegovo vlogo glede oddaje cerkvenih zvonov, da se bo po poročilu ministrstva za uk in bogočastje vsaki cerkvi, ki nima umetniško-ali zgodovinsko-važnih zvonov, zazdaj pustil najmanjši zvon.

Cesar odlikoval in obdaril slovenske starše. Iz Velike Nedelje se nam piše: Dne 13. t. m. se je v Šiljici v tukajšnji Šoli redka slovesnost. G. okrajni glavar ptujski je pozval semkaj iz Sejance (župnija Sv. Tomaž) veleposestnika Martina Jesih in njegovo ženo, da njima izroči najvišji cesarski dar: srebrno uro z vrezano začetnico cesarjevega imena in krono, ter 500 K v denarju. V sobi I. razreda, s podobami presvitke cesarske dvojice ozajšani, ob navzočnosti šolskih otrok in učiteljstva, slavljenec in enega sin-a invalida in hčere, g. oskrbnika nemškega viteškega reda, duhovništva, žandarmerije, občinskih zastopnikov Sejance in Velike Nedelje in drugih odličnih gostov, je v kratkem in prisočnem govoru g. okrajni glavar omenil povod najvišje obdaritve: Ker sta slavljeneca prispevala v obrambo cesarskega prestola in domovine sedem krepkih sinov-vojakov, ju tudi Njih Veličanstvo svitli cesar milostno obdaril! Prisrčno jima čestita in poziva vse navzoče, da zaklječo Njih Veličanstvu Karlu I. trikratni „živijo!“. Do solz ginjenia slavljeneca se srčno zahvaljujeta vsem dobrotnikom. G. župnik opozarja, kako smo pri vseh težavah in grozotah svetovne vojske še srečni avstrijski narodi, da imamo tako mladostno čilega, vsem dobroljivega, za vse dobro neumorno delovnega in vsem pravičnega vladarja in neizrekljivo milosrčno vladarico, za koja življenje in dobrobit moramo radi podvojiti svoje molitve ravno v sedanjih hudičasih.

Ptujski okrajni zastop. V seji dne 12. junija t. l. se je ptujski okrajni zastop pečal z našim listom in s „Stražo.“ Ni se upal uradno izjaviti, da bi bilo to, kar sta naša lista očitala okrajnemu zastopu, neresnično. Torej je tudi po okrajinem zastopu samem stvarno in uradno dokazano, da smo pisali

zgolj resnico. Res je torej, da se je okrajni zastop zavzemal za to, da se naj pri vojnih podporah na deželi postopa manj ugodno, po mestih pa ugodnejše. Res je nadalje, da je ptujski okrajni zastop v dopisih na druge okrajne zastope se potegoval za znižanje cen pri živini. In da bi bil očitek o galici neutemljen, je tem manj resnično, ker je okrajni zastop v tej seji sklenil, da bo ostal tudi nadalje izjemna med vsemi štajerskimi okrajnimi zastopi ter bo tudi nadalje galico prodajal po 4 K za 1 kg. Zanimivo in obenem zabavno — zabavno kajpada samo za tiste, ki mu ni treba galice tako draga plačevati — je, zasledovati način, kako se je v tej seji računalo pri galici ter so se ji določale cene. Dočim more kozjanški okrajni zastop, ki mora plačevati najdražjo vozino od železnice, galico prodajati po 3 K 40 v, in celjski okrajni zastop pa celo po 3 K 35 v, je ptujski poročeval o galici Maks Straschill preračunal, da bi se mogla galica prodajati po 3 K 50 v. Ker pa je treba kriti stare, od okrajnega zastopa zagrešene izgube, bi 1 kg galice naj stal 3 K 75 v. Torej bi tisti, ki so galico plačali po 4 K, morali dobiti nazaj 25 v pri 1 kg. Načelnik Ornig, ki je zdaj v Varaždinskih Toplicah, pa je izrazil željo, da se ta sveta plača posameznikom nazaj, marveč se naj prorabi za zboljšanje „itak jako slabih cest.“ Tako je okrajni zastop ostal pri ceni 4 K. G. Ornigu so postali brzavni pozdrav, v katerem mu želijo skorajšnjega ozdravljenja, „da more potem nanovo okrečen Svoje izkušene moči v službi splošnosti (kakšne splošnosti?) postaviti.“ Glede na stvarno popolno utemeljene in popolnoma resnične očitke naših listov je pa okrajni zastop mnrena, da so le huiškanja in je preko njih šel na duevni red. Naše ljudstvo, o tem so gospodje lahko prepričani, pa bo preko njih in njihovega gospodarstva šlo k drugemu — boljšemu redu.

Uradni dnevi mariborskega okrajnega sodišča bodo: V pondeljek, dne 25. junija, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, v četrtek, dne 5. julija, pri Sv. Jakobu v Slov. gor. in v pondeljek, dne 15. julija pri Gornji Sv. Kungoti. Stranke, ki imajo kak opravek na sodniji, se lahko zglasijo na teh uradnih dnevih, da si prihranijo pot v mesto.

Gospodarske novice.

Popisovanje zemljišč. Ravno te dni se vrši natanko popisovanje vseh setev, nasadov itd. Oblasti naj pravočasno upoštevajo današnje brezupno stanje kmetskega posestnika: grozna suša preti uničiti fižol (kar ga še ni slana vzela), krompir, žito se ne more razviti, travnike, zlasti pa senožeti po hribih so popolnoma uničeni, suhi. Sena se bo pridelalo tako pičlo, kakor menda še nikoli ne. Sila in stiska na rašča vsaki dan!

Novi vinski davek. Iz Savinjske doline se nam piše: Štajerski deželni urad za vplačevanje užitniškega davka je začetkom meseca junija t. l. razposlal vinski posestnikom plačilne naloge za novi vinski davek. Sliši se pa od več strani, da se ta urad ne ozira na dejansko napoved vina, ampak računa po sedaj še neznanem ključu. Za primer: Podpisani A. J. sem priznal resnično zalogo svojega vina, to je namreč 224 l. Brez vsakega dokaza ali preiskovanja mi je imenovan urad postal plačilni nalog za — 835 l (beri: osemstotipintrideset l)! Nek drug tukajšnji posestnik je priznal 50 l; davek so mu naložili za 1200 l! Seveda smo se takoj odločno pritožili. G. deželnega odbornika dr. Verstovška prosimo pomoci v tej stvari!

Trgovina z jajci prosta. Pomagalo je, da smo večkrat pisali v „Slov. Gospodarju“, da je zasega in prisilna oddaja jaje velika nesmisel. Oblasti je te dni razglasila, da je promet z jajci prost in si sme vsak svobodno jajca nakupovati. Cena je določena pri kmetiju na 20—22 v za 1 komad. To je daleč, daleč premo v primeri s cenami za razne industrijske izdelke. Vprašamo samo, koliko dobička bodo imeli pri jajci trgovini zopet raznji jajčaji bogataši kakor Hitler, Supanz, Mattheis, Vogler itd.?

Apna še vedno ni! Iz Slovenskih goric se nam piše: Pomanjkanje apna je splošno. Še drugega škropljena ne bomo mogli opraviti, ker ni apna. Trgovci pravijo, da ga je vojaška oblast zasegla. V mirnem času smo si sami žgali apno z opeko vred. Danes pa je to nemogoče. Prosimo gg. poslance, naj posredujejo pri merodajnih oblastih, da se nam da vsaj toliko apna, da bi ga imeli vsaj za škropljene trt. Najbolje bi bilo, ako bi župani razdeljevali apno.

Rekviriranje ajde v mlinih. Po mlinih rekvirajo ajdo. Letos se je namreč pojavilo izredno veliko pomanjkanje ajde za seme. Radi tega se odvzame ajda, ki je v mlinih. Vojno-žitno-prometni zavod v Gradeu pa je odredil, da dobi vsakdo, komur se je v mlinu odvzela ajda, za isto ravno tisto količino rži ali pšenice. Kdor še ima doma kaj ajde, jo lahko zamenja za rž ali pšenico. Oglasiti se je treba pri okrajnem žitnem nadzorniku pri okrajinem glavarstvu.

Razdelitev kruha v Mariboru. Okrajno glavarstvo je poverilo peko in razdeljevanje kruha za mariborsko okolico Scherbaumu na Grajskem trgu. Po več ur daleč morajo sedaj boditi ljudje v Maribor po kruhu. Od vseh strani prihajajo: od Sv. Križa, Svetine, Smartina, St. Ilja, St. Jakoba, Slivnice, Ruš, itd. Že na večer se nastavijo pred prodajalno in čakajo do 6. ure zjutraj. Vprašamo: Zakaj ne da glavarstvo pekom na deželi malo več moke? Ali pa za-

kaj se raje ne da ljudem na deželi več moke za domači kruh? Zakaj mora iti vse ravno skozi Scherbaumove roke? To se pravi ljudstvo mučiti in naravnost delovati na to, da ljudje zapravijo več denarja in dragega časa. — Kakor izvemo, je okrajno glavarstvo včeraj odredilo, da se mora Scherbaumova trgovina odpreti že ob 5. uri zjutraj; napravile se še bosta dve Scherbaumovi prodajalni: ena v Tegetthofovi ulici in ena v Koroški ulici. Prebivalci iz Stuhenc, Pobrežja, Tezna, Radvanja in Razvanja, Pecker, Limbuša, Vrhovdola in Bistrice pri Scherbaumu ne bodo več dobili kruha. Glavarstvo svetuje, da se naj ljudje več ne zbira pred 5. uro zjutraj pred Scherbaumovo hišo. Se enkrat svetujemo, naj glavarstvo da na zunanje občine več moke, pa nihče ne bo delal več Scherbaumu in mestni gospodi napotja.

Radi razdelitve kruha in moke v Mariboru se nam ob sklepu uredništva poroča, da je glavarstvo dobilo zadnji čas od graškega vojno-žitno-prometnega zavoda tako skrčeno množino moke, da je popolnoma nemogoče zadostiti potrebam ljudstva v okraju. Kakor se nam od verodostojne strani zatrjuje, glavarstva ne zaideva krvida, da ni ne moke in ne kruha. Storili so se koraki, da se razmre zboljšajo.

Sladkor za vkuhavanje sadja. Ker so iz cele države prihajali protesti proti odredbi ministra Höferja, da se bo letos dal sladkor za vkuhavanje sadja samo bogatim tovarnarjem, je urad za ljudsko prehrano vendar spremenil svoje ljudstvu nepriznano stališče in je določil, da se mora dati 550 vagonov sladkorja za vkuhavanje sadja tudi manjšim posestnikom.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene samo na papirju.

Cene za les. Zveza dunajskih lesnih veletrgovin je sklenila, da ostanejo lesne cene, ki so bile že sklenjene v prejšnji dobi, še nadalje do preklica v veljavni.

Najvišje cene za črešnje v Mariboru. Kot je razvidno iz sobotnega razгласa na uradni deski mariborskega magistrata, prodajajo na Rotovškem trgu v Mariboru črešnje 1 kg po 1 K 10 v.

RAZNE NOVICE.

Kraj brez sonca. Znano zdravilišče Hallstatt v Salzkammergutu, ki ima nad 2000 prebivalcev, je ča vseh strani tako obkoljen z visokimi gorami — Krippenstein 2105 m, Rauher Kegel 1794 m, Firlatz 1933 m, Zwölferkogel 1978 m — da njegovi prebivalci v zimskem času poldrugi mesec sploh ne videjo sonca. Prebivalci ob jezeru pa so celo tri mesece brez sonca.

Svojo ženo prodal. Rezervist Janoš Fekete v Debrečinu na Ogrskem je dobil večnevni dopust. Domu prišedši je izvedel, da mu je postala njegova žena nezvesta. To ga je tako silno razkačilo, da je svojo ženo hudo pretepel in jo nato vrgel v skrinjo, katero je z žreblji zabil. Podal se je nato k sosedom in prodal vse svoje pohištvo z dotično skrinjo vred, nakar je odšel nazaj v vojake. Ko so prišli sosedji po kupljeno pohištvo, so slišali v hiši klice na pomoč, in sicer iz zabitne skrinje. Ko so skrinjo odprli, so našli v njej hudo kaznovano rezervistovo ženo, katero so spravili v bolnišnico, rezervista pa ovadili vojaškemu sodišču.

Vojno zavarovanje. Opozarjamо čitatelje na inserat tvrdke Ivan Konrad.

Dopisi.

Maribor. Na zborovanju mariborskih trgovcev in trgovskih uslužbencev dne 14. t. m. so sklenili, da bodo od 17. t. m. dalje do konca leta v Mariboru ob nedeljah in praznikih zaprite vse trgovine. Opozarjamо na to naše okoliško prebivalstvo, da si odslej naprej ne bo moglo ob nedeljah in praznikih v nočeni mariborski trgovini nakupiti svojih potrebsčin.

Maribor. V Mlinski ulici je dne 17. t. m. umrl hišni posestnik Janez Koser, star 68 let. Rajni je bil vrl krščanski mož in zvest čitatelj našega lista. Pri zadnjih volitvah v mariborski okrajinai zastop je v skupini veleposestva volil z našo stranko. Bil je član Vincencijeve družbe v slovenski župniji. N. p. v. m.! — Isti dan je tudi umrl gostilničar E. Schinko v Sodninski ulici.

Spodnja Sv. Kungota. V nedeljo, dne 17. junija smo zanesli na mirovor k večnemu počitku moža-poštenjaka stare slovenske korenine, Franca Bauman, veleposestnika v Dobrenju. Rajni je bil eden najodličnejših in najsposobnejših mož vse župnije. Bil je več let župan, dolgoletni občinski svetovalec in član raznih drugih odborov. Rajni je bil strogo katoliškega prepričanja in zaveden Slovenec. Pri zadnjih volitvah v mariborski okrajinai zastop, ko je v veleposestvu šlo za vsak glas, je Bauman trdnostal na naši strani in je pridobil kmetski stranki še več omahljivec. Bil pa je tudi izboren gospodar in po starosti slovenski navadi prijazen in gostoljuben. Z rajnim Baumanom je padel zopet močen steber obmejnega slovenstva. Svetila vrlemu možu večna luč! Spoštovani rodbini pa naše odkrito sožalje!

Najnovajša poročila. Najnovje avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 20. junija.

Italijansko bojišče.

Po 24urni artilerijski pripravi je včeraj zjutraj na gorski planoti „Sedem občin“ začela napadati italijanska infanterija; napadi so bili izvršeni z velikimi silami, zlasti na severnem krilu na ozemlju gore Forno in na obmejnem grebenu. Naše čete so vse sovražne napore v zmagonosni obrambi izjalovile. Krajevni vspeh, ki je prinesel Italijanom na ozemlju Cima Dieci nekaj sto korakov ozemlja, jim je bil v protisanku večjidel zopet iztrgan.

Ob Soči nič pomembnega.

Vzhodno bojišče.

Položaj nespremenjen.

Južnovzhodno bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Meseca maja p. topljenih 869.000 ton.

Meseca maja so P-čolni potopili za 869.000 ton trgovskih ladij. Od začetka vojske do sedaj pa skupno 3.665.000 ton.

Poseben mir z Rusijo nemogoč.

V Petrogradu se je vršil dne 18. junija splošni vojaško-delavski kongres. Minister Tzereteli je v svojem govoru povdral, da bo Rusija zasledovala mednarodno politiko, katera bo stremila za tem, da se prepreči prelomitev zvezne z dosedanjimi ruski zaveznički. Minister zastopa načelo, da bi poseben mir z Nemčijo bil najslabši vspeh dosedanje borbe za splošni mir. Poseben mir je torej skoroda nemogoč. Tak mir bi potegnil Rusijo v novo vojsko na strani germane zvezze. Ruska vlada se trudi, da bi dosegla revizijo dosedanjih pogodb med zavezničkimi. Ta revizija pa se ne bo nanašala na londonsko pogodbo, s katero so se zaveznički zavezali, da ne bodo sklepali nobenega posebnega miru. Minister Tzereteli je nato opravičeval agitatorično potovanje vojnega ministra Kerenskija na fronti. Socialist Lenin je ostro napadal ministrstvo. Imenoval je Kerenskijev oklic za novo rusko ofenzivo izdajstvo. Kerenski je nato očital Leninu, da pobratimstvo na fronti, o katerem je govoril, ugaja željam nemškega generalnega štaba. Kerenski je končno poročal o svojem potovanju na fronti. Govoril je o vtiših, ki jih je dobil na svojem potovanju, tako navdušeno, da mu je celo zborovanje, z izjemo Leninovih pristašev, navdušeno pritrjevalo.

Kaj bo s Španijo?

Angleški list „Daily Telegraph“ poroča iz Rima:

Vatikan je dobil iz Spanije resna poročila. — Ljudstvo je zelo razburjeno radi hujskajočega gibanja med vojaštvom. Vedno bolj se pojavljajo znaki prekucije. Stališče novega ministrstva je zopet omajano, pričakovati je nove ministrske krize. Bati se je tudi, da izbruhne splošni štrajk.

Pritisak na Norveško.

Cetverosporazum je ustavljal, kakor poroča ameriški list „New-York-Times“, pošiljanje žita na Norveško. Norveška baje ne bo dobila prej žita, dokler ne bo ugovarjala proti nemškim napadom na norveško trgovsko mornarico, to se pravi, dokler ne bodo pretrgala zvez z Nemčijo.

Cesarjev brat se zaročil.

Z dovoljenjem cesarja se je njegov brat nadvojvoda Maksimiljan zaročil s princesinjo Frančiško Hohenlohe-Schillingsfürst, hčerkko prvega najvišjega dvornega mojstra Konrada Hohenlohe.

Pogajanja s Poljaki.

Ministrski predsednik grof Klam-Martinic je imel danes, dne 20. junija, predpoldne pogovore s Poljaki. Pogovori so trajali od 10. ure predpoldne do 1. ure popoldne in so se popoldne po 4. uri nadaljevali.

Heče. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi na praznik sv. Petra in Pavla ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer v prostorih g. Pleiferja igri „Oh ta Polona“ in „Ljubezen Marijinega otroka.“ Obenem bo tudi srečolov, cigar čisti dobiček je namenjen oslepelim slovenskoštajerskim vojakom. — Ker je namen tako blag, se vabi k prav obilmu udeležbi!

Smolnik. Običajno opravilo na Smolniku po Petrovem pri priljubljeni smolniški cerkvici, posvečeni Devici Materi brez madeža spočeti, letos v slednjih razmer in težko izstane.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 12. junija smo spremili k večnemu počitku Šiviljo Matildo Hobot iz Marijine družbe. Njena neodzdravljiva bolezen sušica jo je zadrževala eno celo leto v postelji. V 25. letu je končala svoje mlado življenje in mirno v Gospodu zaspala. N. p. v. m.!

Središče. Profesionalno društvo „Sveta vojska“ ima v nedeljo, dne 24. junija, popoldne po večernicah, v društveni sobi svoj redni občni zbor. Poleg običajnega dnevnega reda je na vsporedu trogovor in deklamacije. Clani in prijatelji treznosti so uljudno vabljeni!

Velika Nedelja. V soboto, dne 16. t. m., je pogorel posestnik na Hajdlu, Ivan Kukovec. Zaradi posmanjkanja vode se ni moglo ničesar rešiti, razen živine. Kdo je povzročil požar, še ni znano. Revež je bil pred komaj štirimi leti enako nesrečen.

Ptuj. Vsi, ki so podpisali pri kmetski posojilnici V. vojno posojilo, si naj pridejo čimprej po dotedne listine.

Sv. Vid pri Ptaju. Dne 19. junija je umrla v 34. letu svoje starosti gospa Betika Tombah, soprona tukajšnjega veleuglednega trgovca Davorina Tombah. Pogreb se je vršil v četrtek, dne 21. junija, ob 5. uri popoldne. Blagi ženi svetila večna luč, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Konjice. Dne 1. junija je umrl v Konjicah J. Gajšek, cigar sin enoletni prostovoljec se nahaja na južnozahodnem bojišču. Dne 4. junija pa smo spremili k večnemu počitku Marijo Napotnik iz Tepanja, po domače Smonovka. Doseglj je lepo starost 87 let. Bila je skrbna gospodinja in mati; njena globokovernost in gorečnost v molitvi je bila znana daleč naokrog. Dajala je Bogu, kar je božjega, pa tudi cesarju je dala dva sina, ki se zdaj borita v naši slavnih armadi. N. p. v. m. — Nižje lege naše župnije je letos oškodovala slana, ki je posebno veliko Škoda napravila na fižolu. Tudi toča je pred kraškim napravila nekoliko Škode. Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!

Sv. Jurij ob južni žel. Ze enkrat napovedana domoljubna svečanost se vrši gotovo in nepreklicno v nedeljo, dne 24. junija, ob 4. uri popoldne v dvorani Katoliškega doma. Na vsporedu je govor, deklamacije, dve gledališki igri in petje. Skoraj ves čisti dobiček je namenjen za vojne polhabijence, zato ste domačini in sosedje prijazno vabljeni.

Galicija. Dne 15. junija je na Zavruhu požar uničil gospodarsko poslopje posestnika Mihaela Polak, p. d. Cesaria. Kako je ogenj nastal, ni znano. Zgoraj je: gospodarsko poslopje z že spravljeno kromo, dve preši, vimska posoda, zaloge jabolčnika, stroji in skoro novi kozolec. Gospodar je mogel rešiti samo le živino. Ker leži Cesarievo domovje na visokem jugovzhodnem hribu, se pri tej strani suši ni moglo ničesar odtigrati požrešnim plamenom.

Rajhenburg. Na praznik Marijinega obiskovanja, dne 2. julija, obhaja naša nova lurska cerkev obletnico svojega posvečenja. Kakor vsako leto, bomo tudi letos ta dan slovesno praznovali. Kot priprava na to slovesnost bo tridnevnica, ki se začne dne 30. junija z rano službo božjo. Vodili bodo to tridnevnico č. gg. misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem. Vsa pobožnost se bo letos vršila v znamenju gorečih prošenj za zmago in časten mir. Bo torej prava vojna pobožnost, katere se bodo gotovo radi udeležili verniki od bližu in daleč. Ako bi bili č. gg. dušni pastirji tako prijazni, da bi došli v onih dneh s svojimi verniki v procesijah v Rajhenburg, za kar bi jim bili posebno hvaležni, tedaj prosi župnijski urad za blagohotno naznanilo prihoda procesij. Na svodenje torej, častilci Marijini, ob omenjenih dneh v Slovenskem Lurdru!

Evangeliji z razlagom in opomini ter kratkim molitvenikom so ravnokar izšli. Več glej inserat!

Listnica uredništva.

Dramlji: Dotične cene so za najboljšo živino. Komisija določa po kakovosti od „najvišje“ cene navzdol. Če se Vam godi krivica, se pritožite na živinsko vnočevalnico (ravnatelj Schneiter), Gradec, Stubenberggasse 3. III. — **Jakeb Fekonja:** Proti takim vojaškim predpisom se žal ne da nič ukreniti. — **Podčetrtek:** Žal, tako obširnih poročil ne moremo pridobiti, ker imamo zelo malo prostora.

— **Št. Ilj pri Mislinju:** Nova prošnja v tem oziru ne bo nič pomagala, ker podpora odgovarja tozadnjim predpisom. Obranite se pa lahko na cesarskega namestnika za izredno podporo. — **Ljubne:** Takih osebnih reči ne moremo pridobiti. Znamka Vam vračamo. — **Zetale:** Namesto Vašega zadnjega depisa je bila bela lisa. — Če bomo kaj izvedeli, Vam poročamo. **Pozdrave!** — **Jožef Gajšek, Kamnik:** Vaš spis je cenzura tako razmesarila, da nima ne začetka, ne konca. — **Janko Jaušovec:** Take reči ne smemo objavljati. **Pozdravljeni!** — **Sv. Benedikt:** Če se pri delitvi sladkornih kartres godijo take nerdenosti, imate pravico, se pritožiti na prehravovalni urad mariborskega okrajnega glavarstva. — Več dopisov in inseratov je radi pomankanja prostora moralno izostati.

Loterijske številke.

Trst, dne 18. junija 1917. 15 33 71 39 20
Dunaj, dne 16. junija 1917. 27 11 14 51 3

Zanesljivo se pošlje od tovarne **bencin-motorje** od 1 do 25 konjskih sil, ležeče ali stoječe. Konstrukcija **Bencin-lokomobil** od 1 do 16 konjskih sil, ležeče in stoječe. Konstrukcija **Motorji za surovo olje** od 8 do 30 konjskih sil. **Lokomobile na surovo olje** od 8 do 30 konjskih sil, posebej pripravne za mlatilnice, ugodne cene, daljše jamstvo za gornje stroje. **A. B. C. Motorenengesellschaft m. b. H. Dunaj. V.**, Franzensgasse 12, telefon 7143 brzjavni naslov: Ruhrwerke, Dunaj, Tovarna Guntramsdorf pri Dunaju, telefon 13. brzjavni naslov: Motorenfabrik Guntramsdorf.

PRODAM 2 konja, 1 koleselj, 1 mizarski voz. — **KUPUJEM** hraslove, bukove iz borove prage (švelerje). Frane Drobnič, Laški trg, Sp. Štaj. 503

Župni urad Sv. Petra in Pavla na Ptiju sprejme z 1. julijem spremnega mežnarja. Oglasila na minoritki župni urad v Ptju. 505

Fant 17 let star zmožen slovenščine in italijanščine, ki je bil kot vajenec v trgovini svojih staršev 2 leti, želi svoja učna leta izpopolniti v kaki trgovini na Slovenskem. Naslov: J. Čermelj, p. Černi pri Ljutomeru, Štaj. 508

EN PAR KONJ

za težko vpriego kupi, Matija Obran, Maribor, Fischergasse št. 9.

Iščem poštene in ne uboge starše brez otrok, da imajo svojo hišo in malo grunta. Da bi vzeli 12 let starega dečka za svojega, oče bi plačeval po 20 kron mesečno do smrti in deček bo imel 3000 K dote. Pogodba bi se naročila sodnemu za resne ponudbe se prosi pošljeno se na upravnštvo pod „Skrbi starši“.

Pridnega in izurjenega pomagača, sprejme proti dobremu placilu Matej Bregant, kovač v Orehovici vasi p. Slivnica pri Mariboru.

Lepi kmetake kolese in oprava za 2 konja se po ceni proda. Naslov: Roškar, Poberž, Fraustaudenstr. 52, Maribor.

Minoritski samostan v Ptiju sprejme spretnevo, vojaščine prostoga Šafarja. Lahko je tudi za nadzorovo sproščen invalid. Ravnotam se sprejme tudi priden vrtnar, več vsacega vrtinarskega dela.

504

Kupim in plačam takoj posestvo, na katerem se redi 3–5 glav živine. Aroudzirano ima prednost. Blaž Zakrajšek, posetnik Lendic, dol. p. Sevnica, Mozartova ulica 59.

505

Pet let star konj (žrebec) se proda. Jožef Pulko, Sv. Janž na Drav. polju. 511

Lepa krava, močno breja, se takoj proda. (Simentalska pasma.) Pobrezje pri Mariboru, Cesta na Zrkovec št. 10.

506

Pomočnika za izdelovanje polnilnika takej sprejme Anton Viher, mizarski mojster, Maribor, Hengasse 4. 402

Armadne ure zapestnice

natančno regulirane in repasirane.

Nikel ali jeklo K 25—, 30—, 35—; z radium svetlobno ploščo K 30—, 35— 40—; ure z vlačno zapestnico K 50—, 60—; 14 kar. zlate ure z vlačno zapestnico K 130—, 160—. 3 letno pismeno jamstvo. Pošilja se po povzetju. Zamenjava dovoljena, ali pa denar nazaj.

Prva tovarna ur Ivan Konrad,

c. in kr. dvorni dobavitelj v MOSTU št. 1491 (Brux), Češko.

Glavni cenik zastonj in poštino prosto.

JURIJ JUTERSCHNIG sobni stikar in pleskar v MARIBORU

Brandisgasse št. 8

se priporoča slavnemu občinstvu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvršujem jih v vseh slogih, alikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 263

Nabirajte zelišča!

Kupujejo in se dobro plačajo raznovrstna zelišča, dobro posušene v senči in ne na soncu. Vprašanje in ponudbe sprejme: Rudolf Starovašnik, eksport gob v Konjicah Štajersko.

492

Mizarski učenec se takoj sprejme s celotno oskrbo. Ivan Pichler, mizarski mojster, Maribor, Reiserstrasse št. 26.

493

Miša na Teznu pri Mariboru, novozidana s štirinajst stanovanji, velika klet, studenec in lep vrt. Cena 9000 K. Jožef Nekrep, Maribor, Mozartova ulica 59.

248

Kupim

KISLO ZELJE

vsako množino po najvišji ceni.

Ako ima kaj za oddati, pro-

sim poročila, prideš tudi sam na

dom prevzem. Še priporočam spo-

ščovanjem Jos. Serec, trgovec Ma-

ribor, Tegethof-ova ulica.

288

Enonadstropna hiša z dvojnim sta-

novanjem v sredini mesta se takoj

prodaja. Vpraša se: g. Strajšek,

Schmidplatz 6 Maribor.

446

Gospodje,

posebno učitelji in tudi drugi se pod ugodnimi pogoji in dobri plači sprejmejo takoj kot nabiralci-zastopniki

za zavarovanje Vojnega posojila

c. kr. avstrijskega in vdovskega sklada.

Pismene ponudbe in vprašanja na okrajni odbor tega sklada v Mariboru, c. kr. okrajno glavarstvo, II. nadstropje, vrata št. 26.

Prodaja se po ceni enonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem v trgu, z lepim posestvom, 5 niv., 3 travnikti in gozd. V hiši je bila poprej dobro idoča trgovina in pekarija. Prodaja se z vso pripravo. Več se izve pri g. Ivan Baumau, posetnik v trgu Studenice pri Poljanah. 478

Opozorjam Vas perice na dobro pralno milo s katerimi lahko z malim trudem osnažite vsako perilo. 1 kg stane K 5-60. Torej prosim poskusite! Alojz Močnik, Rotovška ulica št. 20. Celje. 507

Kupci pozor! Na prodaj je lepo posestvo, katero obstoji iz njiv, travnikov, gošč in velik sadovnik. krave in svinje in vse kar stoji in lefi. Vsega skupaj je 12 oralov. Na lepi solnčni legi, 20 minut od mesta Slov. Bistrica. Več se izve pri g. Antonu Cilenšček, posetnik v Framu št. 1.

507

500 K Vam plačam, skozi moj zatirole korenin „Ria-Balsam“. Vaša kurja očesa, bradarice in trdo kožo v treh dneh brez bolečin ne odstrani. Cena 1 lončka z jamstvom vred K 1-75, 8 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-80. Na stotine zahvalnih pism. Kemeny, Košice (Kassa) 1, Postfach 12/889. (Ogrsko). (Br. 1)

GOBE
lepo posušene kupim tudi letos vsaki množini. V prvi vrsti žlahtne globanje ali krawše, potem lesičke it. t. d. Prosim snušti in ponuditi samo take vrste pravih gob, ki jih poznate kot užitne. — Rudolf Starovašnik, eksport gob v Konjicah Štajersko.

487

Več pomočnikov sprejme takoj J. G. Repič, strojno mizarsko, Polzela, Štajersko. Hrana in stanovanje v hiši.

Na prodaj novo zidanje eno in dvo nadstropne hiše v mestu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvršujem jih v vseh slogih, alikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 484

Hiša
z lepim vrtom je v Studencih pri Št. Jožetu pri Mariboru na prodaj, Feldstrasse št. 10.

493

Mizarski učenec se takoj sprejme s celotno oskrbo. Ivan Pichler, mizarski mojster, Maribor, Reiserstrasse št. 26.

492

Pristne lasne kite

Etp. tri delne, kratke vrvice, 50 cm dolge komad po K 8-10 " " " " 15- " " " 24- " 8 komade laane mreže K 2-40 Vzorec las zadostuje. Primerne poštnne pošiljalke: Emil Mares, Maribor o/D. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

495

Automatična mišnica

za podgane 5 K 80 v., za miši 4 K. V eni noži se na lovi po 40 miši.

Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noži, K 5-70. Lovilec muh „Nova“ K 2-80 kom. Povsed najboljši uspehi. Mnogo povabljalnih pism. Še pošilja proti povzetju. Poština 80 vin. Razpoložljivica Tintner, Dunaj III./72, Neulengasse št. 26. (1 Laszlo).

714

Ceniki o vojnih čevljih zastonj.

714

z močaimi lesenimi podplati po-

šilja v vseh velikostih:

25-26-27 . K 5.95

28-29-30 . K 6.55

31-32-33 . K 7.30

34-35-36 . K 8.70

37-38-39 . K 9.70

40-41-42 . K 10.45

43-44-45 . K 11.50

iz Dunaja po povzetju

čevljarska hiša

Dunaj XIV., Sechshauserstr. 34/14.

Ceniki o vojnih čevljih zastonj.

714

Stare cape in cunje

514

kupuje po visokih cenah vsako množino

JANKO ARTMAN, Št. Jur. ob juž. žel.

514

GOSTILNIČARJI! GOSPODINJE!

514

Dokler bo kaj zaloge, dam od svoje preostale zaloge POSREBRNIH

514

„Ideal“-Žlic

(te so dobro posrebrnjene žlice iz dobre kovine) in

najfinje ponikljane jeklene jedilne oprave za edino

nizke cene:

509

12 kosov posrebrnjenih „Ideal“-jeklenih žlic K 18-50

12 kavinih " K 10-

12 parov najfinje ponikljanih jedilnih oprav

(nož in vilič, dvoje do K 2-—) K 24-

Posilja se proti povzetju ali pa denar naprej. Poština 90 v.

514

EXPORTNA HIŠA TINTNER Dunaj, III/72 Neulengasse 26.

30 K nagrade

plačam tistem, ki meni psekribi natančne podatke, kdo je ukradel mojih li kokoši v noči od 16-16 junija na mojem posestvu v Št. Iliju v Slov. gor. št. 35. Jos. Dušek, Maribor, Viktringhofgasse.

Vseh vrst

lesa za kurjavo

tudi na storu takoj kupi

K. Wesiak, Maribor,

Tegethofova ulica št. 19. 494

Lepo posestvo na prodaj, tri četrt ure od Maribora, okoli 6 oralov. Pogleda se lahko samo ne deljah. Vpraša se v Maribor, Mlinška ulica št. 26. II. nadstr. duri št. 18

družinski

pet škatelj za okna, dobrohranjena in popolnoma kompletna;

velika omara - ledeniča;

</div

Spodnještajerska ljudska
hranilnica in posojilnica
V MARIBORU

SPREJEMA PRIJAVE ZA VI. VOJNO POSOJILO

med uradnimi urami.

POSOJILNICA V MARIBORU
(**NARODNI DOM**)

sprejema prijave za VI. vojno posoilo
vsak delavnik med uradnimi urami.

Kmečka hranilnica in posojilnica
V PTUJU,
(minoritski samostan)
sprejema prijave za
VI. VOJNO POSOJILO
vsak delavnik med uradnimi urami.

Slovenci, Slovence!
Podpisujte
6. VOJNO POSOJILO

pri domačih deuarnih zavodih.

Krapinske- Toplice letijo protin,
(Hrvatsko) revmatizem išijas.
Pojasnila in seniki brezplačno.

Razglas.

Drugi gospodinjski tečaj za kmetska dekleta, se
začne dne 28. julija in bude trajal do 21. oktobra.
Prošnje naj se pošljejo do 30. junija podpisanimu
ravnateljstvu. Istim naj se priloži: domovnica, zdra-
vniško spričevalo, spričevalo o nravnosti in šolsko
spričevalo; za prosta mesta je potreben tudi izkaz
o premoženjskih razmerah.

Za oddati je 10 prostih mest, plačuječe učenke
pa plačajo 100 K za cel tečaj in sicer takoj pri
vstopu.

Raynafeljstvo
deželne kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. železn.

KOSE! **KOSE!**

Kdor hoče imeti
KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim
klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travočeli dan,
naj se obrne na tvrdko!

J. Krašović, v Zalcu

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos
znamka »Poljedelsko orodje« in jih je tudi več
tisoč že razpečala.

Za dobro kakovost kos se jamči. Cenik na
zahtevo brezplačno. Najnižje cene.

KOSE!

KOSE!

Semena

zanesljivo kaljiva kupuje samo pri tvrdki

Ivan Ravnikar - Celje.

Na primer: deteljno seme, pese Mamut, rdečo in rumeno,
razično travino seme, vrtvo in cvetlično po najnižjih dnev-
nih cenah.

Moštna esenca!

Z eno steklenico moštne esence za 11 K lahko pri-
pravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te
izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno
dovoljenje. Dobiva se samo v medicinalni droževiji **Maks Wol-
fram**, Maribor, Gosposka ulica 33.

POZOR!

POZOR!

GOSPODARJI
Čas košnje je tu!

Pišite takoj po »Gorenjsko koso«, katera
je zelo priljubljena vsakemu gospodarju.
Izdelana je iz srebrno-jeklene kovine,
tako, da lahko kosi z njo vsaka ženska.

Dobi se samo:

v »Prvi Gorenjski razpošiljalni«
Ivan Savnik, Kranj.

Cenik s 1000 slikami zastonj!

Dolgosti in cene »Gorenjske kose so:

cm	50	55	60	65	70	75
pesti	5—	5½	6—	6½	7—	7½
K	3.50	3.70	3.90	4.10	4.30	4.50
cm	80	85	90	95		
pesti	8—	8½	9—	9½		
K	4.70	4.90	5.20	5.50		

Dobe se tudi dobr brusni kamni, kom.
1 K, boljši K 1.50.

Pri večjem naročilu se dobri popust!

KUPIM

po najvišji dnevni ceni vsako množino bo-
rovnic (črnio), rdečih malin in črnih malin,
(robidnico, ostrožnico). Prosim, da se mi takoj
sporočijo kraji, kjer bi nabiralcii večjo množino
tega blaga skupaj spravili. **Rudolf Staro-
vašnik, eksport gob in dež. pridelkov,**
Konjice, Štajersko.

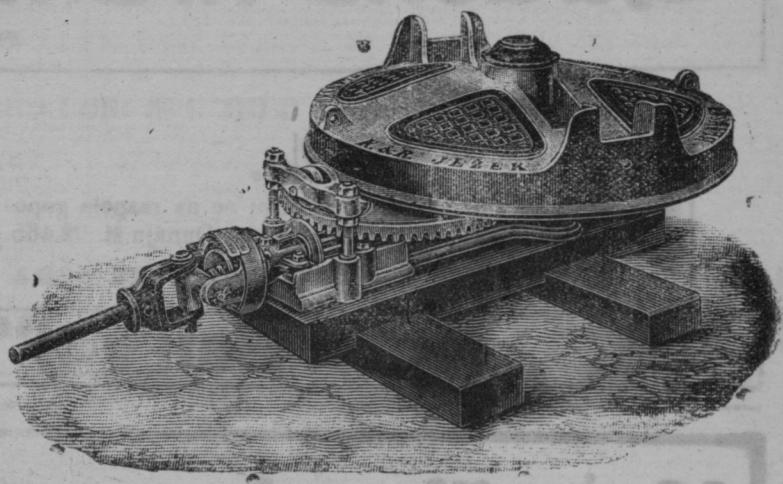
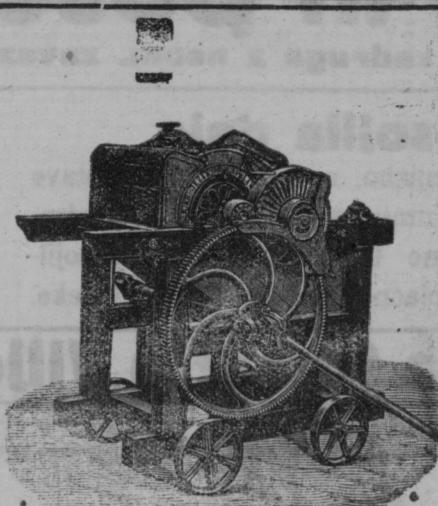
**Nedeljski in
prazniški evangeliji
Z RAZLAGO IN OPOMINI.**

Našim hrabrim vojakom posvetil **dr. M.
Slavič**, prof. bogoslovja. Založba kn. šk. lav. or-
dinariata. V tiskarni Sv. Cirila v Mariboru, 1917.
Ta knjižica, katere založbo in plačilo je prevzel
kn. šk. lavantski ordinariat, je ravnomer izšla.
Knjižica ima evangelije vseh nedelj in praznikov
cerkvenega leta. Za evangeliji je kratka razlaga s
primernimi opomini za pravo versko življenje. Do-
dan je še knjižici kratek molitvenik, ki ima nava-
dne in najpotrebnije molitve, zlasti za vojake.
Knjižica obsegata v malo osmerki 159 strani ter stane
50 vinarjev, naroča se pa pri prečast. **kn. Šk.
lavantskem ordinariatu v Mariboru** ali pa
v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za posiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena
Poštnina in stroški posiljanja do 5 kg 1 K 40 v
M. Schram, Maribor ob D.
GOSPOSKA ULICA.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spomine.

P. in. I gospodom kmetovalcem

naznanjam, da sprejemem naročila na vsakovrstnej

KMETIJSKE STROJE

kakor: pluge, brane, kultivatorje, sejalne in kosiške stroje, stroje za obračanje sena, grablje, vitle, bencinove in plinove motorje, mlatilnice za ročni in pogon s silo, slamoreznice, reporezaice, parilne kotle, pocinjene brzoparilnike, žitne čistilne mline, grozdne in sočivne preše in mline, naprave za vodnjake itd. — Priporočam nujne nabave ker bo v kmetijskih strojih pozneje najbrž pomanjkanje in višja cena! Cenik ne morem razpošiljati vsled pomanjkanja istih, pač pa pošljem slike in cene zahtevanih strojev cenjenim reflektantom poštaine prostotko! Poštna dopisnica zadostuje.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

IVAN HAJNÝ, Maribor n. D.

Kokošinekova ulica 32.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Laškem

reg. zav. z nem. zavezo.

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 1. julija 1917 ob 9 uri predpoldan v spraševalni dvorani v nadžupnišču na Laškem.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1916.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti in predlogi.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

513 NAČELSTVO.

Naznanilo.

V tuuradni razglas z dne 26. maja t. l., štev. 15540 se je vrinila pisovna pomota

a. Lovi krajnih občin, Ledinek, Malna, Ihova, Srednji Gašteraj, Ragoznicu se ne dražijo dne 20 junija, **ampak dne 22. junija t. l.**

b. Lovi krajnih občin, Spodnji Gašteraj, Žikarci, Žice, Selce, Smolinci se ne dražijo dne 22. junija, **ampak dne 25. junija t. l.**

Vsi drugi podatki zgoraj navedenega razglasa so veljavni.

C. kr. okrajno glavarstvo Maribor.

Kmetovalci!

za gnojenje v jeseni

naročite takoj 40% kalijeve sol! Cena K 22:80 za 100 kg iz postaje Žalec. Z naročilom treba poslati vrečel! Razpošilja se po povzetju, najmanj 100 kg

Vinko Vabič,

veletržec, Žalec, Južnoštajersko. 512

Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

Tesarski mojster in podjetnik

Jožef Nekrep,
Maribor, Mozartova ulica št. 59.

se pripravlja cenj občinstvu na deželi in v mestu za vsakovrstna dela.

Telefon st. 15/VIII, Maribor

Špecerijska in kolonijalna trgovina

Ivan Ravníkar, Na
debelo! **Celje** drobno!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, Janeža, vinskega kamna in suhih gob

Vino in sadjevec

vsako množino **kupi A. OSET** p. Guštanji Koroško. Na željo pridem tudi sam poskusiti in k točenju. **Kupim** tudi prazne **steklenice** od kisle vode.

Kje

Si naj kupim potrebni molitvenik?

Vsled vojske tudi molitvenikov ni dobiti, ker knjigovezi nimajo platna in drugih potrebščin. Molitvenikov v krasnih, dragocenih vezavah sploh ni več. Zdaj pa se bližajo birmi in botri bodo iskali molitvenike za svoje birmance Kje si jih naj narocijo? Priporočamo, da se naj nasi citatelji radi molitvenikov vedno obrnejo na **Tiskarno sv. Cirila v Mariboru**, ki se ima na razpolago sledeče molitvenike v raznih vezavah, **vse z zlatom obrezo in s poštnino vred po predstavljenih cenah:**

A. Za otroke: 1. Otroška pobožnost po K 0.85; 2. Sv. Angel varih po K 1:—; 3. Jezus, prijatelj otrok po K 1:—; 4. Češčena Marija po K 1:10; 1:60; 1:70; 5. V nebesa hočem po K 1:—; 1:10; 6. Rajski glasovi po K 1:70; 1:80; 2:50; 2:80; 2:90; 7. Pridi sv. Duh po K 1:70.

B. Za odrasle: 1. Marija varhinja nedolžnosti po K 1:70; 2:30; 2:40; 2:80; 2. Marija Kraljica po K 2:60; 2:80; 2:90; 3:20; 3. Pobožni Kristjan po K 1:70; 1:90.

C. Za odrasle z velikimi črkami: 1. Sv. ura po K 1:70; 1:90; 2. Tolazba nebeška po K 2:90; 3:—; 3:30; 3:60; 3. Skrbi za duše po K 1:70; 1:90; 4. Gospod usliši moje molitve po K 1:80; 2:50; 2:80; 5. Mali duhovni zaklad po K 2:—; 2:20; 2:60; 2:80.

HRASTOV LES,

DEBELI

predaja Kmetijska zadruga
NA CVENU PRI LJUTOMERU.Kislo zelje,
belo repo,

kupuje trgovina Poš.
Maribor, Koroška cesta 20.

Umetna gnojila

prodaje Zadruga v Račah.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z nem. zavezo

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poročilo in zastave pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in drugo zemljeknjizno izpeljave izvršuje posojilnica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

Uradne ure

Sprejme hranilne vloge od tuktega, in jih dajejo po

4%.

Za nalaganje denarja po pošti so na razpolago gopločnice c. kr. poštno hranilnice na Dunaju št. 92.465.

Bentni davek plačuje zadruga sama.

„Hotel Beli vol“, Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuju

registrirana zadruga z nem. zavezo.

Uradne ure

vsak sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Uradni prostori

nahajajo v minoritskem samostanu v Ptaju.

Hranilne vloge

obrestne po 4%, od 1. in 16. mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisajo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne po-ložnice št. 118.060 in domaći nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5%, na vknjižbo in poslovno po 5 1/4%, na monice po 6%, na zastavo vknjižbo listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovali pri dragih zavodih in zasebnih prošnji na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbo posojilnica brezplačno, stranka plača samo komis.